

Transport morski w Polsce

Mikołaj Smal
2 TC

Linia brzegowa Polski

morskie wody wewnętrzne Polski

morze terytorialne Polski

granice lądowe Polski

granice morskie Polski

granice morza terytorialnego Polski

linia brzegowa Polski

Podział strefowy morza Bałtyckiego

Morskie wody wewnętrzne - wody znajdujące się między lądem a wewnętrzną granicą (linią podstawową) morza terytorialnego.

Morze terytorialne - pas wód przybrzeżnych, na którym obowiązuje prawodawstwo i władza państwa, do którego należy dany odcinek wybrzeża. Polska i wszystkie państwa nadbałtyckie utrzymują jako zasadę 12-milowe (jedna mila morska to 1 852 m) morze terytorialne.

Wyłączna strefa ekonomiczna jest obszarem rozciągającym się poza morzem terytorialnym, na którym państwo nadbrzeżne posiada suwerenne prawa do celu poszukiwania, eksploatacji, ochrony i gospodarowania zasobami naturalnymi, zarówno żywymi, jak i minerałami, wód morskich, jak również dna morskiego i jego podziemia.

Morze pełne, morze otwarte - zgodnie z konwencją o morzu pełnym, są to wszelkie części morza, które nie są morzem terytorialnym, ani wodami wewnętrznymi żadnego państwa. Strefa, gdzie żadne państwo nie sprawuje zwierzchności.

Obowiązują na nim następujące uprawnienia (wolności morza pełnego):

- wolność żeglugi
- wolność rybołówstwa
- wolność przelotu
- wolność układania kabli podmorskich i rurociągów
- wolność badań naukowych
- wolność budowania wysp i innych instalacji.

Organy administracji morskiej

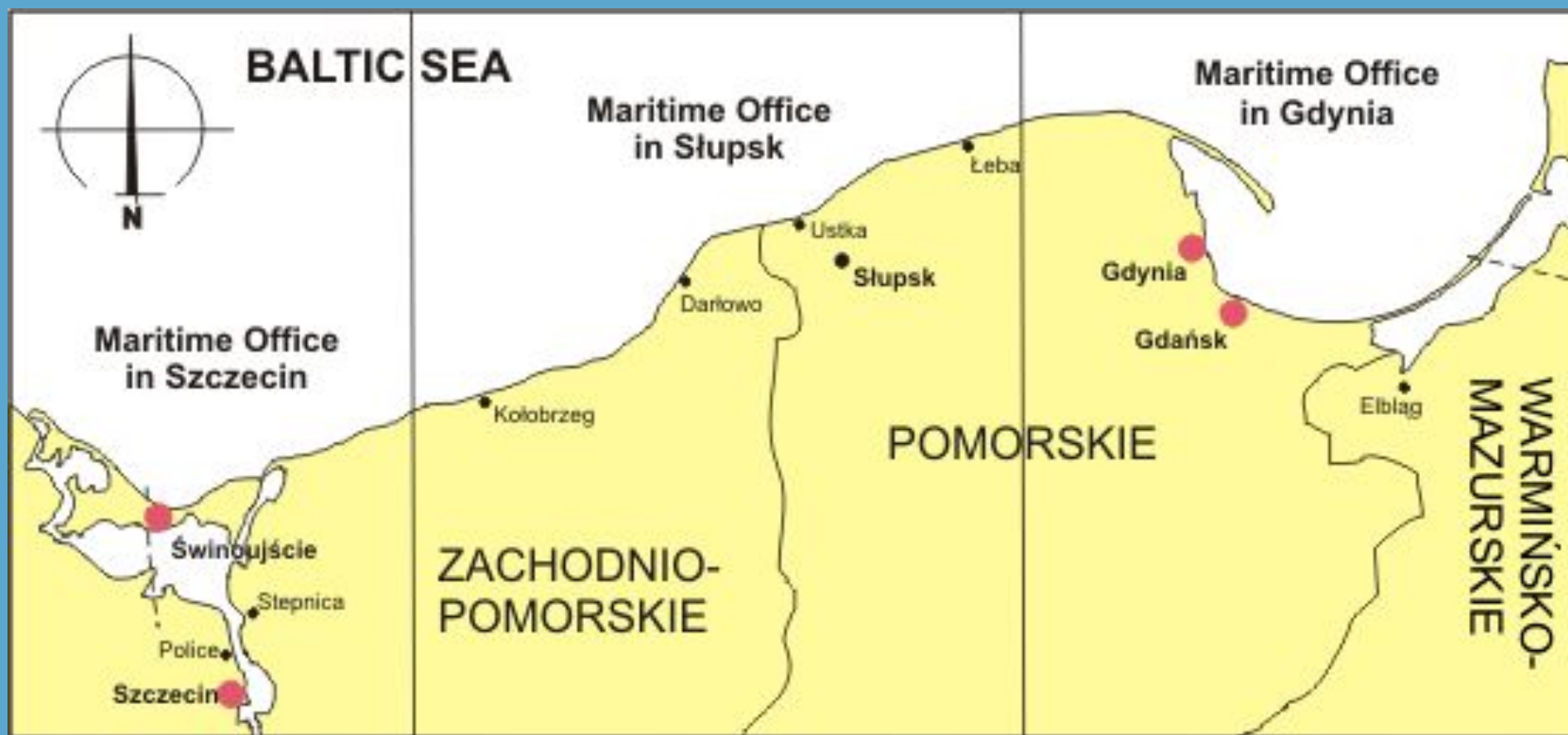
Na terytorium Rzeczypospolitej działają trzy urzędy morskie:

- Urząd Morski w Gdyni
- Urząd Morski w Słupsku
- Urząd Morski w Szczecinie

Do obowiązków organów administracji morskiej należy:

- nadzór nad bezpieczeństwem żeglugi i życia na morzu oraz nad porządkiem portowo-żeglugowym,
- ochrona środowiska morskiego wraz z działalnością inspekcyjną w tym zakresie,
- budowa i utrzymanie umocnień brzegowych, wydm i zalesień wraz z ochroną pasa nadbrzeżnego,
- budowa, modernizacja i utrzymanie infrastruktury zapewniającej dostęp do portów i przystani morskich,
- utrzymanie oznakowania nawigacyjnego na drogach morskich.

Porty morskie

Administracja linią brzegową, wodami i portami Morza Bałtyckiego podzielona jest na trzy rejony administracyjne.

y mors kie

handlowe

rybackie

wojenne

Uniwersalne

Specjalizowane

Port Władysławowo

Port Marynarki
Wojennej w Helu

port Szczecin

port Police

port Dziwnów

Port Marynarki
Wojennej w
Gdyni

port Gdynia

port Ustka

Port Marynarki
Wojennej w
Świnoujściu

port Gdański

port Łeba

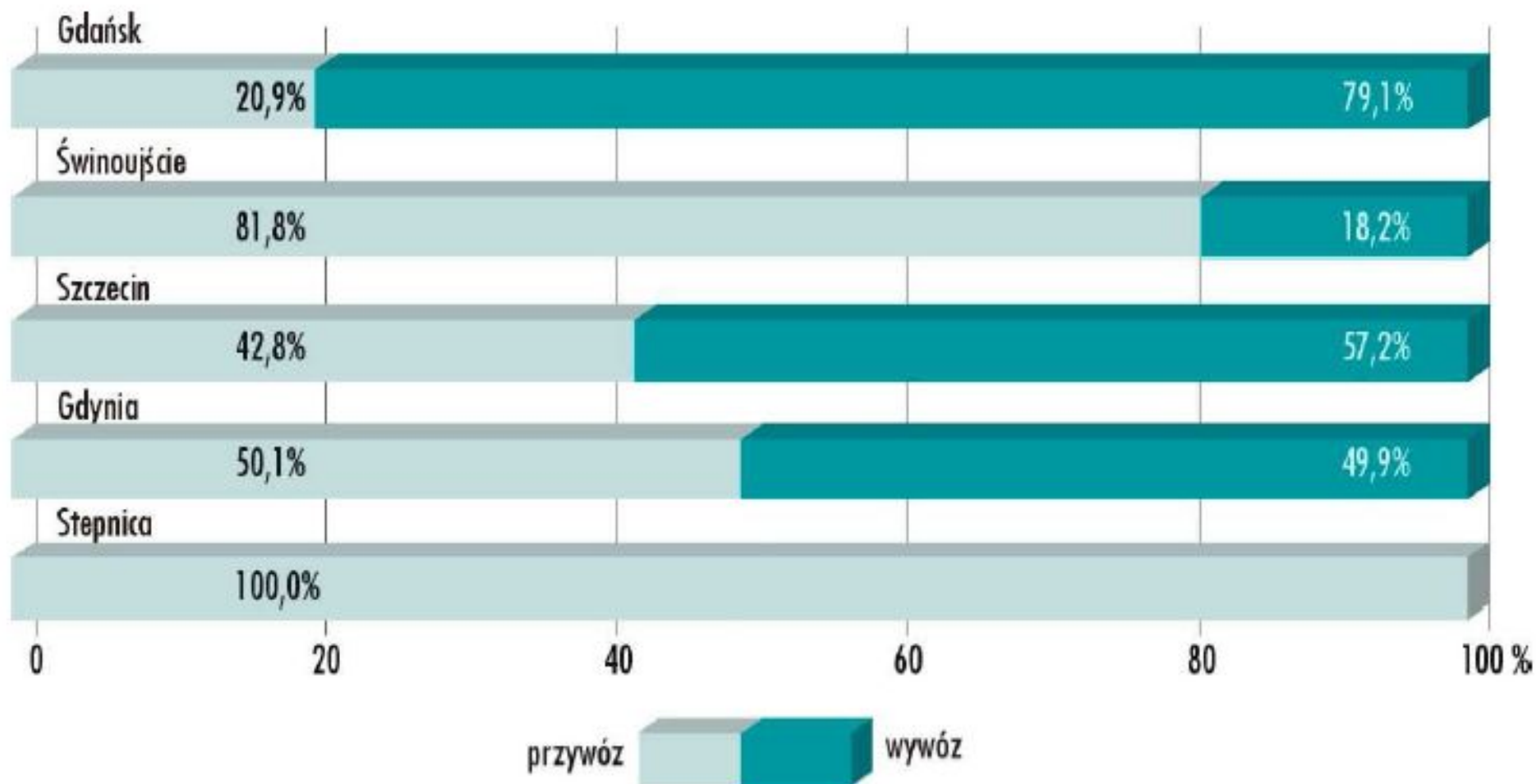
port Świnoujście

port Jastarnia

Port Elbląg

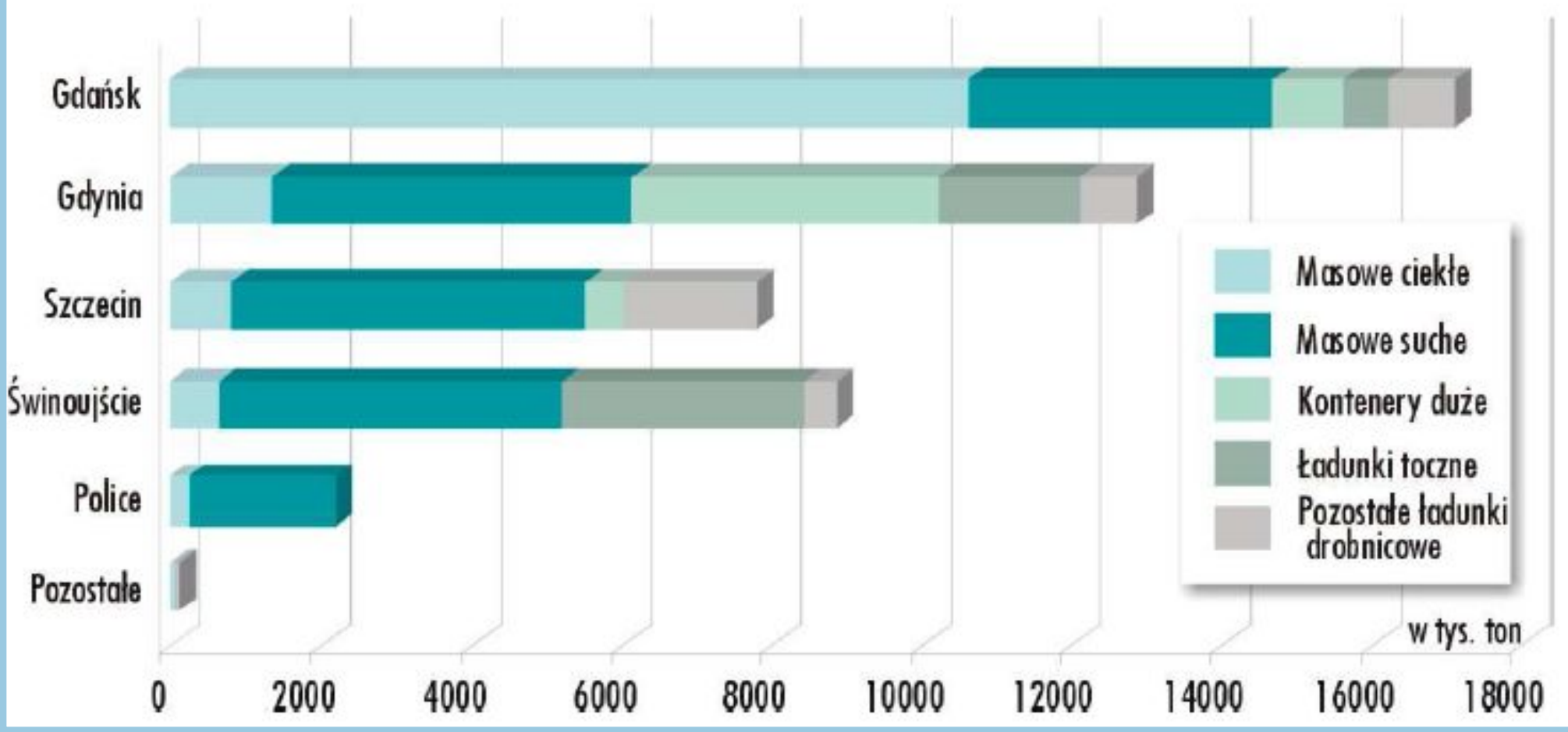
Struktura obrotu ładunków tranzytowych

Wykres 8. Struktura obrotu ładunków tranzytowych według portów morskich w 2008 r.

Struktura obrotów ładunkowych

Struktura obrotów ładunkowych według grup ładunków w 2008 r.

Armatorzy

armator - osoba prawna lub fizyczna eksploatująca własny lub powierzony statek. Armator zatrudnia kapitana i załogę oraz odpowiada cywilnie za zobowiązania wynikające z wykorzystania statku. W znaczeniu historycznym armatorem był przedsiębiorca, który na własny koszt uzbrajał statek i wynajmował go państwu lub osobom prywatnym (także właściciel i dowódca statku korsarskiego).

**Najwięksi
armatorzy
morscy w Polsce**

**Polska Żegluga
Morska**

**Euroafrica Linie
Żeglugowe**

**POL-LEVANT
Linie Żeglugowe**

**Pol-Euro Linie
Żeglugowe**

**Polska Żegluga
Bałtycka**

Siedziba:
Szczecin
Flota: 75 statków

Siedziba:
Szczecin
Flota: 15 statków

Siedziba: Gdynia
Flota: 3 statki

Siedziba: Gdynia
Flota: 2 statki

Siedziba:
Kołobrzeg
Flota: 4 statki

Podstawowe informacje statystyczne o transporcie morskim

Morska i przybrzeżna flota transportowa Polski w 2008 r. liczyła 149 statków, o łącznej nośności 2,61 megaton.

Statki polskiej morskiej i przybrzeżnej floty transportowej przewiozły łącznie 15,768 milionów pasażerów.

Do polskich portów morskich w 2008 r. zawinęło przeszło 22 tys. statków transportowych.

Średni wiek statku wyniósł 21,2 lata (dla statków pływających pod rodzimą banderą - 32,6 lat, natomiast dla statków pływających pod banderą obcą - 19,3 lat).

Najważniejsze rodzaje statków transportowych

Drobnicowiec - statek przeznaczony do przewozu drobnicy, czyli towarów przemysłowych liczonych w sztukach, zapakowanych w skrzynie, beczki, bele, worki i inne rodzaje opakowań, lub bez opakowania, jak samochody.

Rorowiec (ro-ro) - typ statku towarowego, pasażersko-towarowego lub barki przystosowanego do przewożenia ładunków tocznych i pojazdów (samochodów osobowych, ciężarówek lub wagonów kolejowych).

Kontenerowiec - statek specjalnie wyposażony w prowadnice i przeznaczony do przewozu kontenerów, przy założeniu ich pionowego załadunku i wyładunku.

Masowiec - statek, zazwyczaj z pojedynczym pokładem i dnem podwójnym, przeznaczony głównie do przewozu suchych ładunków masowych luzem, tj. bez opakowania, wsypywanych bezpośrednio do ładowni, jak np. węgiel, ruda, nawozy mineralne, zboża.

Amerykański wojskowy drobnicowiec USNS Richard E. Byrd

Holowanie statku RORO (samochodowiec). Widoczna rampa i furta rufowa.

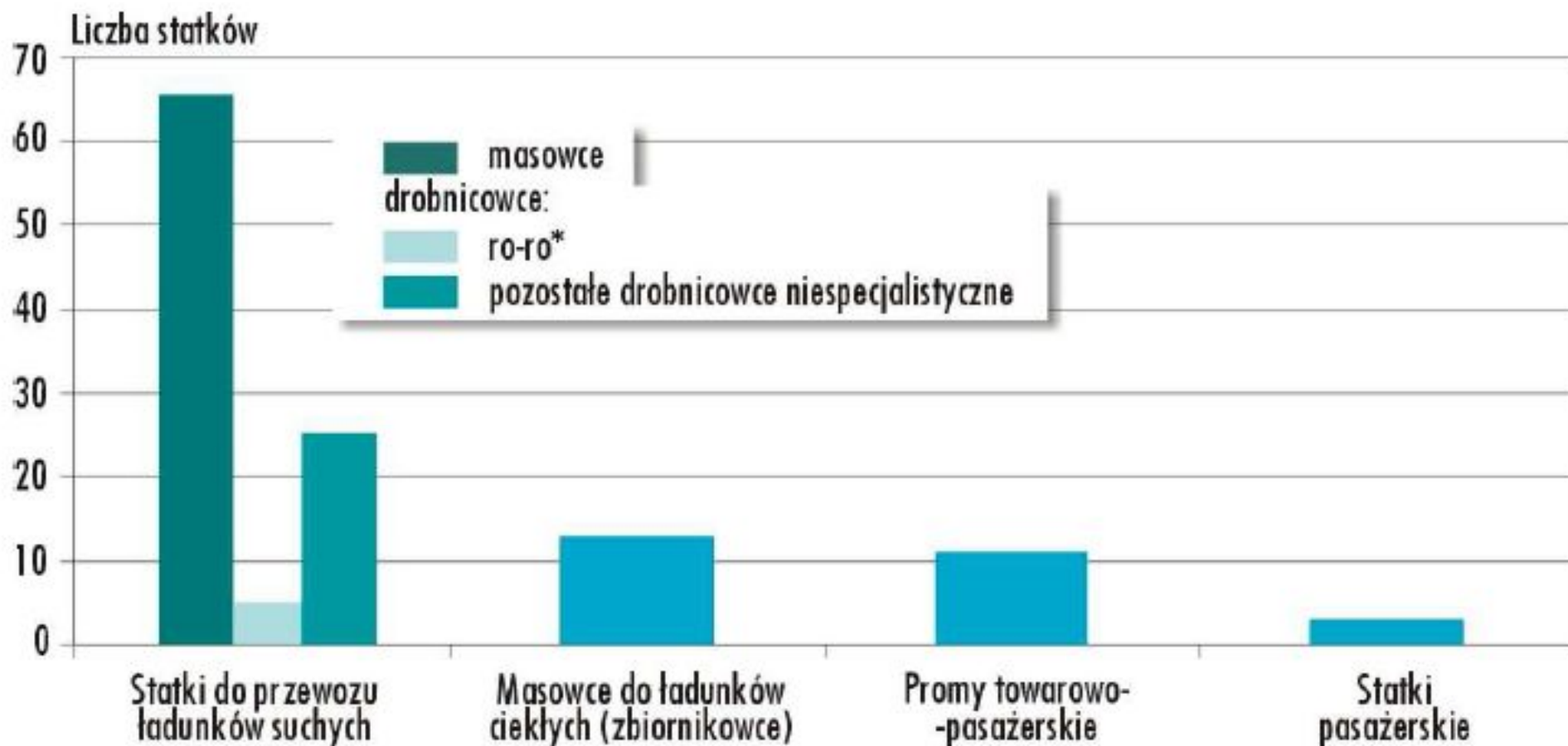

Kontenerowiec BCL Joanna w Zatoce Gdańskiej

Masowiec Maciej Rataj podczas remontu w stoczni.

Liczba poszczególnych statków wg ich rodzaju

* statki ro-ro z wyłączeniem promów.

Transport towarowo-pasażerski

Promy morskie stanowią typ statków, który wykształcił się ze statków pasażerskich. Promy obsługują regularne połączenia między portami (tzw. żegluga wahadłowa). Bywają promy wyłącznie pasażerskie, ale obecnie wśród średnich i większych promów zdecydowanie dominują jednostki pasażersko-towarowe, czyli promy pasażersko-samochodowe.

Trasy połączeń promowych
z/do Świnoujścia

Trasy połączeń promowych
z/do Gdyni i Gdańska

Prom morski MF Scandinavia wyruszający w podróż do Szwecji.

Bibliografia

- Raport Głównego Urzędu Statystycznego „GOSPODARKA MORSKA W POLSCE W 2008 r.”, Szczecin, kwiecień 2009 r.
- http://zak.taika.pl/Galezie_transportu/Transport_Morski.htm
- <http://pl.wikipedia.org>

Wykresy pochodzą z wyżej wymienionego raportu GUS.

Źródła fotografii:

- <http://commons.wikimedia.org/>
- <http://pl.wikipedia.org>

Źródła map:

- Slajd 2 (linia brzegowa) - <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/4d/Polska-terytorium.png/300px-Polska-terytorium.png>
- Slajd 5 (porty morskie) - <http://maritime.com.pl/port/indexp.php>
- Slajd 18 (połączenia promowe) - <http://mapy.google.pl/>